

Nederland bezit voor 80 miljard euro goud. Maar schatkistbewaarder Heinen kan er niet bij. Zegt hij. Daar stinkt iets.

Posted on 26 mei 2026 by Menno Tamminga

Goud, goud, goud. Nederland bezit voor ongeveer 80 miljard euro goud. Bijna een derde daarvan is opgeslagen in de Verenigde Staten.

Hoe veilig is dat nog?

President Donald Trump voert een politiek die Europese landen niet de indruk geeft dat zij bondgenoten zijn. Importheffingen. Dreigementen om de NAVO te verlaten. Om Groenland in te lijven. Wetgeving en wetsontwerpen die ons industriële paradepaardje ASML dwarszitten.

Rechtse hobby?

Het is derhalve logisch dat Tweede Kamerleden de veiligheid van onze goudvoorraad agenderen. Tony van Dijck (PVV), Pepijn van Houwelingen (FVD) en Mona Keijzer (ex-BBB, nu onafhankelijk lid) zijn hierover de laatste tijd in de clinch gegaan met minister Eelco Heinen van Financiën (VVD). Je zou bijna denken dat goud een rechtse hobby is. In debatten hierover kan Heinen overigens zo nu en dan kribbig reageren.

Allereerst: ons goud, waar ligt het?

De Nederlandse voorraad goud is 612,5 ton. Daarvan ligt 31 procent in het zogeheten Cash Center van De Nederlandsche Bank in Zeist. Het overgrote deel wordt overzee bewaard. Bij de Canadese centrale bank in Ottawa ligt 20 procent. Dat heeft een historische reden: het goud is er voorafgaand aan de Tweede Wereldoorlog gestald en daar gebleven. Leuk om te weten: Canada bezit zelf sinds 2016 geen officiële goudvoorraad meer.

Fort Knox

Bij de Bank of England ligt 18 procent en in de VS 31 procent. De vier locaties zijn volgens Heinen gekozen vanwege risicospreiding, liquiditeit en veiligheid.

Het is verleidelijk om bij de goudvoorraad en Verenigde Staten onmiddellijk te denken aan Fort Knox… Het kluizencomplex in Kentucky. Wereldberoemd, mede dankzij de James Bond-film *Goldfinger*. In Fort Knox ligt ongeveer de helft van de Amerikaanse goudvoorraad, maar Fort Knox duldt geen buitenstaanders.

Ons goud ligt bij de Federal Reserve Bank op Manhattan, New York. Wie daar een film bij wil denken: *Die Hard with a Vengeance*, met onder meer Bruce Willis in de hoofdrol. Plot: boevenbende verschaft zich toegang tot de kluizen en voert het goud in kolossale kiepwagens af. Het personage van Willis zorgt voor de goede afloop.

Goud van de buren

Tientallen landen hebben een ondergrondse safe bij de Fed op Manhattan. In Londen zouden meer dan zestig centrale banken goud hebben gestald.

Zij vinden de locaties veilig én praktisch. New York en Londen zijn centra van de goudhandel. Landen die goud willen (ver)kopen informeren bij de kluis van hun buren en bij overeenstemming hoeft het goud New York of Londen niet eens te verlaten. Handig. Alleen koopt of verkoopt Nederland al dertig jaar geen goud meer. 'De goudvoorraad van DNB wordt passief beheerd', schrijft de centrale bank in haar jaarverslag 2025.

Risicospreiding is een ander argument. Maar welke risico's? Kennelijk wordt een Russische inval in West-Europa waardoor het goud gevaar loopt geloofwaardiger gevonden dan de grillen van Trump die mogelijk ons goud in gijzeling neemt.

Repatriëren

Vorig jaar diende PVV-Kamerlid Tony van Dijck een motie in die vroeg om het repatriëren van de Nederlandse goudvoorraad uit de VS. Hij kreeg steun van de fracties van PVV, FVD, BBB, Partij voor de Dieren en de SP. 43 zetels, motie verworpen. Goud brengt politieke tegenpolen samen.

Vijf weken geleden was het Mona Keijzer die vragen stelde aan minister Heinen en om een regeringsbrief over het onderwerp vroeg. De Franse centrale bank stoot namelijk zijn goud in de VS af en koopt er goudstaven in Frankrijk voor terug. Waarom? Waarom haalt Nederland zijn geld ook niet weg uit Manhattan?

De Franse actie is volgens Heinen niet politiek gemotiveerd. Maar zijn antwoord op de tweede vraag is het meest interessant. Want wat blijkt? Heinen staat naar eigen zeggen machteloos. Ja, machteloos! Nederland bezit wel voor zo'n 80 miljard aan officiële goudreserves, maar Heinen gaat er niet over. Zegt-ie.

Bij de oprichting van de Europese Centrale Bank is wettelijk vastgelegd dat het monetaire beleid wordt gevoerd door de ECB en dat de ECB onafhankelijk is van politieke inmenging. Het is de regeringen verboden de centrale bank instructies te geven, schrijft Heinen.

Dat is schrikken. De ECB is onafhankelijk in zijn rentepolitiek, zoals het grote voorbeeld, de Duitse centrale bank, totdat de ECB de rentepolitiek overnam. Ook De Nederlandsche Bank is sinds 1948 onafhankelijk van de politiek.

Titanic

Maar goudpolitiek? Goud speelt geen wezenlijke rol meer in het moderne monetaire beleid. De Nederlandsche Bank ziet haar goud, zo blijkt uit het jaarverslag, als een soort reddingsboei als de geldwereld dreigt te vergaan. Lijkt me iets voor een rampenfilm, niet voor prudente geldpolitiek.

Dus welke rol kunnen De Nederlandsche Bank en haar president Olaf Sleijpen dan spelen? Bootsman op de Titanic?

Speculatie

Heinen stuurt de Kamerleden met een kluitje in het riet. Niet voor het eerst. Enkele weken eerder vroeg FVD-Kamerlid Van Houwelingen Heinen in een debatje: 'Als we straks een deel van ons goud kwijtraken, kunnen we de directeur van DNB daar dan verantwoordelijk voor stellen?'

Logische vraag, gezien de onmacht van Heinen.

Heinen vond dat de categorie 'ongekende speculatie. Laten we dit debat niet op deze manier voeren'.

De minister maakt zich klein, terwijl het om grote belangen gaat. Hier stinkt iets.

Wynia's Week *brengt broodnodige, onafhankelijke berichtgeving: drie keer per week,* ***156 keer per jaar****, met artikelen en columns, video's en podcasts. Onze donateurs maken dat mogelijk. Doet u (weer) mee? Hartelijk dank!*